نام و نام خانوادگی:	به نام خدا	دبیرستان: اندرزگو ۱
	امتحان درس : فارسی ۳	
پایه : دوازدهم	**دبیرستان پسرانه اندرزگو**	تعداد برگ:۳ صفحه
رشته: تجربی		تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۱۳
کلاس:	سوالات	دبیر:

ردیف	بخش اول: قلمرو زبانی (۷نمره)	نمره
۱	با توجه به عبارات و اشعار زیر، معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) در نفیرم مرد و زن نالیده اند. ب) عشق به همه جایی مأوا نکند. پ) هنوز طاق ضربی دروازه های آن باقی است. ت) پردهٔ ناموس به گناه فاحش ندرد.	0/25 0/25 0/25 0/25
۲	در گروه کلمات زیرنادرستی (ها)ی املایی را بیابید و تصحیح کنید. «بهر وطن- مسلک و روش- باد سحر- طرف چمن- اجانب و بیگانگان- بیت الحزن- قرقه به خون- اهریمن و شیطان- روضهٔ رضوان- چاه زنخدان»	0/5
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) از پاریز با الاغ(طور- تور) راه می افتادیم. ب) روز و شب با فخر و (مباهات- مباحات) ، با شادی و غرور به تصدیقم می نگریست.	1
۴	در کدام گزینه«وابسته ی وابسته» دیده می شود؟ نوع آن را مشخص کنید الف) تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ب) تو قلب فسرده ی زمینی از درد، ورم نموده یک چند پ) ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه بخت فرزند ت) بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند	1
۵	در هر یک از بیت های زیر، معادل معنایی«سپری شدن زمان» را بیابید. الف) مکر او معکوس، او سرریز شد روزگارش برد و روزش دیر شد. ب) بیگاه شد، بیگاه شد، خورشید اندر چاه شد خورشید جان عاشقان، در خلوت الله شد.	1
۶	در اشعار زیر، کاربرد معنایی فعل های مشخص شده را بررسی کنید. الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای آنجا شویم». ب) ریشه های ما به آب/ شاخه های ما به آفتاب می رسد/ ما دوباره سبز می شویم.	1
۷	در هر یک از موارد زیر، بخش حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. الف) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. ب) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد	1

www-kanoon.ir

بخش دوم: قلمرو ادبی		
۸	آرایه ی مقابل هر بیت را در آن نشان دهید. الف) گفت:«دیناری بده پنهان و خود را وارهان» گفت:« کار شرع کار درهم و دینار نیست» (واج آرایی) ب) گفت:« از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم» گفت:« پوسیده است جز نقشی ز پود و تار نیست» (مراعات نظیر)	**0/5**
۹	آرایه ی تلمیح را در بیت زیر به اختصار توضیح دهید. آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است.	**0/5**
۱۰	آرایه های «اسلوب معادله و تشخیص» را در موارد زیر نشان دهید الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید، یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند. ب) مستمع، صاحب سخن را بر سر کار آورد غنچهٔ خاموش، بلبل را به گفتار آورد.	**1**
۱۱	در بیت« در عالم پیر، هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است». الف) یک آرایه در مصراع اول مشخص کنید. ب) کدام واژه در مصراع دوم ایهام دارد؟	**0/5**
۱۲	در بیت زیر کدام کلمات مفهوم نمادین دارند؟ مفهوم هر یک را بنویسید. ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد.	**0/5**
13	دماوندیه سروده ی کیست و در چه قالبی است؟	**0/5**
۱۴	در بین آثار زیر، نام پدید آورنده ی دو اثر در برابر آن درست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (کلیله و دمنه: نصرالله منشی)-(روایت سنگرسازان 2: رضا امیرخانی)-(قصه ی شیرین فرهاد: نظامی)-(مثنوی مولوی: عطار نیشابوری)-(فیه ما فیه: مولوی)-(فی حقیقة العشق: عین القضات همدانی)-(تمهیدات: شهاب الدین سهروردی)	**0/5**
۱۵	الف) شعر زیر را کامل کنید. خواب و خورت ز مرتبه ی خویش دور کرد ..... ب) واژه های به هم ریخته ی زیر را مرتب کرده و شکل صحیح بیت را بنویسید. گفتم- گفتی- مهری- روزگاران- به- نشسته / روزگاران- حتی- به- بیرون- کرد- نمی توان ...../.....	**1**
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۶	عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. الف) هیچ کسی را نبینی که او را به جمال میلی نباشد. ب) زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم. پ) آدمی به هر جا می رود گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.	**0/25** **0/5** **0/5**

www.kanoon.ir

	ت) منت خدای را عزّوجلّ، که طاعتش موجب قربت است و به شکراندرش مزید نعمت.	0/75
	ث) گفت که:« چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید؛ از تو چون یاد کنم؟»	0/5
۱۷	اشعار زیر را به نثر روان معنی کنید.	
	الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی.	0/5
	ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد.	0/75
	پ) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند.	0/75
	ت) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند.	0/5
۱۸	مفهوم «مبارزه با سلطه ی بیگانگان» در کدام بیت دیده می شود؟	0/5
	الف) فکری ای هموطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است.	
	ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است.	
	پ) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است.	
	ت) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است.	
۱۹	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید.	0/5
	در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هر کسی بر حسب فکر، گمانی دارد	
	هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من	
۲۰	در بیت های زیر منظور از«کلاه خود سیمین»، «کمربند آهنین» و «چهره در ابر نهفتن» چیست؟	0/75
	از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند	
	تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل بند	
۲۱	با توجه به بیت زیر منظور از «تو» چه کسی است؟	0/25
	چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بهر آن را که باشد نوح کشتیبان	
۲۲	در شعر زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست؟	0/5
	گفت:«مستی زان سبب افتان و خیزان می روی» گفت:«جرم راه رفتن نیست، <u>ره هموار نیست</u>»	
23	مقصود مولوی از«نی» و «نیستان» چیست؟	0/5

موفق و پیروز باشید. نسترنی